

2122**UMOWA**

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych,

podpisana we Frankfurcie nad Odrą dnia 21 listopada 2000 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 21 listopada 2000 r. została podpisana we Frankfurcie nad Odrą Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych, w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Federalnej Niemiec

— mając na uwadze postanowienia Traktatu z dnia 17 czerwca 1991 r. między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy,

— dążąc do ułatwienia ruchu drogowego między obydwojoma Państwami i ruchu tranzytowego przez ich terytoria,

— w celu uregulowania zasad budowy i utrzymania granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych

uzgodniły, co następuje:

Rozdział I

Przedmiot i cel umowy

Artykuł 1

1. Umowa niniejsza reguluje zasady budowy i utrzymania granicznych obiektów mostowych w Rze-

ABKOMMEN

zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen

Die Regierung der Republik Polen und die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

in Übereinstimmung mit dem Vertrag vom 17. Juni 1991 zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit;

in dem Bestreben, den Straßenverkehr zwischen den beiden Staaten und den Durchgangsverkehr durch ihre Hoheitsgebiete zu erleichtern,

mit dem Ziel, die Grundsätze über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen zu regeln,

sind wie folgt übereingekommen:

Abschnitt 1

Gegenstand und Ziel des Abkommens

Artikel 1

(1) Dieses Abkommen regelt die Grundsätze über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der

czypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych.

2. Integralną częścią niniejszej umowy są: załącznik A określający przewidziane do budowy graniczne obiekty mostowe i załącznik B dotyczący utrzymania istniejących granicznych obiektów mostowych.

Artykuł 2

W rozumieniu niniejszej umowy poniższe określenia mają następujące znaczenie:

- 1) „drogi publiczne poza siecią dróg krajowych” w Rzeczypospolitej Polskiej oznaczają wszystkie inne drogi publiczne, niebędące drogami krajowymi, to jest drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne; „drogi publiczne poza siecią dróg federalnych” w Republice Federalnej Niemiec oznaczają drogi krajów związkowych, powiatowe i gminne oraz inne drogi publiczne;
- 2) „urządzenia należące do granicznego obiektu mostowego” oznaczają skarpy nasypów, umocnienia brzegów, dojazdy oraz urządzenia odwodnienia i oświetlenia, a także urządzenia bezpieczeństwa ruchu w rejonie granicznych obiektów mostowych;
- 3) „realizacja budowy” obejmuje w szczególności pomiary, planowanie oraz projektowanie, postępowanie przetargowe, udzielenie zlecenia, kontrolę dokumentacji wykonawczej, budowę, nadzór budowy i sprawdzenie rozliczenia prac kontraktowych;
- 4) „utrzymanie” oznacza wszystkie prace remontowe i porządkowe niezbędne do zachowania we właściwym stanie technicznym granicznych obiektów mostowych wraz z należącymi do nich urządzeniami poprzez ich naprawę i odnowę z zachowaniem nośności, bez zmiany istotnych wymiarów i ich statyki, oraz obejmuje czyszczenie i zimowe utrzymanie;
- 5) „właściwy podmiot” oznacza zgodnie z prawem krajowym Umawiających się Stron organy administracji rządowej, samorządu terytorialnego lub zrzeszenia samorządowe ponoszące koszty planowania, budowy i utrzymania drogi, w ciągu której znajduje się graniczny obiekt mostowy.

Rozdział II

Budowa granicznych obiektów mostowych

Artykuł 3

W celu połączenia dróg w rozumieniu artykułu 2 punkt 1 będą budowane graniczne obiekty mostowe

Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen.

(2) Integraler Bestandteil dieses Abkommens sind die Anlage A, sie beinhaltet die zum Bau vorgesehenen Grenzbrücken, und die Anlage B über die Erhaltung der bestehenden Grenzbrücken.

Artikel 2

Im Sinne dieses Abkommens haben die nachstehenden Begriffe folgende Bedeutung:

1. Zu den „öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen” gehören in der Republik Polen alle anderen öffentlichen Straßen, die keine Landesstraßen sind, das sind Woiwodschafts-, Kreis- und Gemeindestraßen; zu „den öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen” gehören in der Bundesrepublik Deutschland Landes-, Kreis- und Gemeindestraßen sowie sonstige öffentliche Wege.
2. „Den Grenzbrücken zugehörige Anlagen” sind Böschungen an den Rampen, Uferbefestigungen, Zufahrten sowie Entwässerungs- und Beleuchtungseinrichtungen und Verkehrssicherungseinrichtungen im Bereich der Grenzbrücken.
3. Zur „Bauausführung” gehören insbesondere die Vermessung, Planung sowie Entwurf, Ausschreibung, Auftragsvergabe, Prüfung der Ausführungsunterlagen, der Bau, Bauüberwachung und die Prüfung der Abrechnung der vertraglichen Leistungen.
4. Die „Erhaltung” umfasst alle Arbeiten, die zur Unterhaltung, Instandsetzung und Erneuerung der Grenzbrücken und der zugehörigen Anlagen erforderlich sind, dazu gehören alle Maßnahmen, die die ordnungsgemäße Nutzung und den entsprechenden technischen Stand der Grenzbrücken unter Wahrung der Tragfähigkeit gewährleisten, ohne die wesentlichen Abmessungen und die statischen Verhältnisse der Grenzbrücke zu verändern sowie die Reinigung und der Winterdienst.
5. „Zuständige Stelle” bedeutet in Übereinstimmung mit dem innerstaatlichen Recht der Vertragsparteien Behörden oder Verwaltungskörperschaften, denen die Verpflichtung zur Finanzierung, der Planung, des Baus und der Erhaltung der Straße im Zuge der Grenzbrücke obliegt.

Abschnitt 2

Bau von Grenzbrücken

Artikel 3

Zum Zwecke des Zusammenschlusses von Straßen im Sinne von Artikel 2 Nummer 1 werden die in der An-

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, wymienione w załączniku A do niniejszej umowy, jeżeli w miejscach tych przewiduje się utworzenie przejścia granicznego zgodnie z Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o przejściach granicznych i rodzajach ruchu granicznego, sporządzoną w Bonn dnia 6 listopada 1992 r., lub zgodnie z Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o małym ruchu granicznym, sporządzoną w Bonn dnia 6 listopada 1992 r.

Artykuł 4

1. Budowa granicznego obiektu mostowego jest obowiązkiem właściwego podmiotu zgodnie z załącznikiem A.

2. Właściwe podmioty zawierają porozumienie w celu budowy granicznego obiektu mostowego, które reguluje kompleksowy program budowy, realizację, jak również rodzaj i sposób finansowania.

3. Wykonawcy realizujący budowę granicznych obiektów mostowych są zobowiązani do sporządzenia oddzielnych dokumentów rozliczeniowych z tytułu wykonania:

- 1) przyczółków i filarów na terytorium Państwa każdej Umawiającej się Strony,
- 2) górnych elementów mostowych, łącznie z tymi pracami, które muszą być wykonane dla całego obiektu budowlanego odpowiednio do długości obiektu mostowego, która znajduje się na terytorium Państwa każdej Umawiającej się Strony, mierzonej wzdłuż osi mostu.

4. Graniczny obiekt mostowy będzie projektowany, wykonany i odebrany zgodnie z normami i przepisami techniczno-budowlanymi obowiązującymi w Państwie tej Umawiającej się Strony, która zgodnie z załącznikiem A do niniejszej umowy zobowiązana jest do realizacji budowy. Dla pojedynczych elementów konstrukcyjnych właściwe podmioty mogą uzgodnić zastosowanie norm i przepisów techniczno-budowlanych obowiązujących drugą Umawiającą się Stronę.

5. Nośność granicznego obiektu mostowego zostanie sprawdzona według obowiązujących norm i przepisów techniczno-budowlanych drugiej Umawiającej się Strony poprzez przeprowadzenie obliczenia porównawczego; teksty tych norm i przepisów techniczno-budowlanych właściwe podmioty udostępnią sobie wzajemnie w odpowiednim czasie.

6. Do porozumień zgodnie z ustępem 2 stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, która według załącznika A zobowiązana jest do budowy granicznego obiektu mostowego.

Artykuł 5

Właściwy podmiot zapewni na terytorium swojego Państwa w odpowiednim czasie niezbędne tereny

lage A genannten Grenzbrücken im Hoheitsgebiet der Republik Polen und im Hoheitsgebiet der Bundesrepublik Deutschland gebaut, wenn die Schaffung eines Grenzübergangs nach dem Abkommen vom 6. November 1992 zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über Grenzübergänge und Arten des grenzüberschreitenden Verkehrs oder die Schaffung einer Grenzübertrittsstelle nach dem Abkommen vom 6. November 1992 zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Kleinen Grenzverkehr vorgesehen ist.

Artikel 4

(1) Die Bauausführung für eine Grenzbrücke obliegt der zuständigen Stelle gemäß der Anlage A.

(2) Für den Bau einer Grenzbrücke schließen die zuständigen Stellen eine Vereinbarung, die das gesamte Bauprogramm, die Realisierung sowie die Art und Weise der Finanzierung regelt.

(3) Für den Bau von Grenzbrücken werden die bauausführenden Firmen verpflichtet, getrennte Abrechnungsunterlagen zu erstellen für:

1. Widerlager und Pfeiler auf dem Hoheitsgebiet jeder Vertragspartei,
2. Brückenüberbauten einschließlich derjenigen Leistungen, die für das gesamte Bauwerk erbracht werden müssen, entsprechend der Brückenlänge, die sich auf dem Hoheitsgebiet des Staates jeder Vertragspartei befindet, gemessen längs der Brückenachse.

(4) Eine Grenzbrücke wird nach den bautechnischen Normen und Vorschriften geplant, ausgeführt und abgenommen, die für die Vertragspartei gelten, der nach Anlage A die Bauausführung obliegt. Für einzelne Bauteile können die jeweils zuständigen Stellen die Anwendung der für die andere Vertragspartei geltenden bautechnischen Normen und Vorschriften vereinbaren.

(5) Die Tragfähigkeit der Grenzbrücke wird nach den für die andere Vertragspartei geltenden bautechnischen Normen und Vorschriften durch Vergleichsrechnung geprüft; die Texte der zur Anwendung kommenden bautechnischen Normen und Vorschriften werden jeweils durch die zuständigen Stellen rechtzeitig zur Verfügung gestellt.

(6) Auf die Vereinbarungen nach Absatz 2 findet jeweils das Recht derjenigen Vertragspartei Anwendung, der nach Anlage A der Bau einer Grenzbrücke obliegt.

Artikel 5

Die jeweils zuständige Stelle sichert in angemessener Zeit auf dem Hoheitsgebiet ihres Staates die

pod budowę granicznego obiektu mostowego.

für den Bau der Grenzbrücke erforderlichen Grundstücke.

Artykuł 6

Artikel 6

1. Odbiór robót budowlanych jest dokonywany przez właściwe podmioty obydwu Umawiających się Stron w obecności wykonawców; dla granicznych obiektów mostowych zrealizowanych przez Stronę polską według polskiego prawa stosowanego przy realizacji obiektów budowlanych, a dla granicznych obiektów mostowych zrealizowanych przez Stronę niemiecką według prawa niemieckiego stosowanego przy publicznych kontraktach budowlanych.

(1) Die Abnahme der Bauarbeiten wird von den jeweils zuständigen Stellen beider Vertragsparteien in Anwesenheit der Auftragnehmer vorgenommen; für Grenzbrücken, die durch die polnische Seite ausgeführt wurden, gemäß dem bei der Realisierung von Bauobjekten angewendeten polnischen Recht, für Grenzbrücken, die durch die deutsche Seite ausgeführt wurden, gemäß dem bei öffentlichen Bauaufträgen angewendeten deutschen Recht.

2. Graniczne obiekty mostowe wybudowane na podstawie niniejszej umowy będą utrzymywane przez Stronę, która je wybudowała.

(2) Die nach diesem Abkommen gebauten Grenzbrücken werden von der bauausführenden Seite erhalten.

Artykuł 7

Artikel 7

1. Ustalenie podziału kosztów następuje w drodze wzajemnego porozumienia właściwych podmiotów; przy ich podziale nie uwzględnia się polskiego podatku od towarów i usług lub niemieckiego podatku obrotowego zawartego w kosztach. Należny podatek ponosi tylko właściwy podmiot realizujący budowę granicznego obiektu mostowego.

(1) Die jeweils zuständigen Stellen treffen eine Kostentragungsregelung in einer Vereinbarung; bei der Aufteilung der Kosten ist die deutsche Umsatzsteuer oder die polnische Waren- und Dienstleistungssteuer, die in den Kosten enthalten ist, nicht zu berücksichtigen. Diese anfallende Steuer wird allein von der den Bau der Grenzbrücke ausführenden zuständigen Stelle getragen.

2. Istniejąca dokumentacja planistyczna i projekto- wa granicznego obiektu mostowego, a w szczególności dokumentacja geodezyjna oraz dotycząca badań gruntu, zostanie udostępniona bezpłatnie właściwemu podmiotowi drugiej Umawiającej się Strony.

(2) Die vorhandenen Unterlagen für die erforderlichen Planungen und Entwürfe der Grenzbrücke werden der jeweils zuständigen Stelle der anderen Vertragspartei kostenlos zur Verfügung gestellt, insbesondere geodätische Vermessungsunterlagen und Baugrunduntersuchungen.

Artykuł 8

Artikel 8

1. Do spraw budowy każdego granicznego obiektu mostowego zostanie utworzona polsko-niemiecka Grupa Projektowa, złożona z polskiej i niemieckiej grupy roboczej, których przewodniczącymi i członkami powołuje każda z Umawiających się Stron. Przewodniczący każdej grupy roboczej może zwołać pod swym przewodnictwem posiedzenie Grupy Projektowej, występując z wnioskiem do przewodniczącego drugiej grupy roboczej. Posiedzenie takie musi się odbyć najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od wpłynięcia wniosku o jego zwołanie.

(1) Für den Bau einer Grenzbrücke wird jeweils eine polnisch-deutsche Projektgruppe gebildet, die sich aus einer polnischen und einer deutschen Arbeitsgruppe zusammensetzt, deren Leiter und weitere Mitglieder die Vertragsparteien jeweils benennen. Der Leiter einer Arbeitsgruppe kann die Projektgruppe durch Ersuchen an den Leiter der anderen Arbeitsgruppe zu einer Sitzung unter seinem Vorsitz einberufen. Die Sitzung muss spätestens innerhalb eines Monats nach Zugang dieses Ersuchens stattfinden.

2. Zadaniem Grupy Projektowej jest wyjaśnianie podstawowych zagadnień związanych z budową granicznego obiektu mostowego i przedstawianie właściwym podmiotom propozycji, w szczególności dotyczących:

(2) Die Projektgruppe hat die Aufgabe, grundsätzliche Fragen zu klären, die sich hinsichtlich des Baus der Grenzbrücke ergeben und den zuständigen Stellen Vorschläge zu unterbreiten, insbesondere zu:

- 1) konstrukcji i wymiarów granicznego obiektu mostowego,
- 2) ustalenia zakresu wspólnych robót,
- 3) sprawdzenia projektu budowlanego i propozycji zlecenia prac,

1. Konstruktion und den Abmessungen der Grenzbrücke,
2. Festlegung des Umfangs der gemeinsamen Arbeiten,
3. Prüfung des Bauwerksentwurfs und des Vergabevorschlags,

- 4) płaćności i warunków płaćności,
- 5) zasad odbioru prac budowlanych,
- 6) przekazania i odbioru granicznego obiektu mostowego.

3. Właściwe podmioty są zobowiązane do przedłożenia grupom roboczym dokumentów, niezbędnych do przygotowania decyzji Grupy Projektowej.

4. Każda grupa robocza może zapraszać ekspertów na posiedzenia Grupy Projektowej.

5. Grupa Projektowa podejmuje decyzje we wzajemnym porozumieniu.

Artykuł 9

Wykonanie obiektów odprawy granicznej i budowa związanych z nimi funkcjonalnych urządzeń na drogowych przejściach granicznych zostanie uregulowana odrębnie przez Umawiające się Strony na podstawie postanowień Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o ułatwieniach w odprawie granicznej, sporządzonej w Warszawie dnia 29 lipca 1992 r.

Rozdział III

Utrzymanie granicznych obiektów mostowych

Artykuł 10

1. Przedmiotem niniejszego rozdziału jest utrzymanie granicznych obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągu dróg w rozumieniu artykułu 2 punkt 1 oraz należących do nich urządzeń w stanie stateczności, bezpieczeństwa ruchu i wolnym od usterek.

2. Utrzymanie istniejących granicznych obiektów mostowych jest obowiązkiem właściwego podmiotu zgodnie z załącznikiem B. Utrzymanie granicznych obiektów mostowych wybudowanych zgodnie z załącznikiem A do niniejszej umowy jest obowiązkiem Strony, która je wybudowała.

3. Utrzymaniu podlegają w szczególności: konstrukcje nośne, jezdnie oraz drogi piesze i rowerowe na granicznych obiektach mostowych, przyczółki, filary, balustrady, urządzenia dylatacyjne, łozyska, urządzenia rewizyjne, urządzenia odwadniające i oświetleniowe, znaki drogowe, urządzenia zabezpieczające ruch oraz bariery na granicznych obiektach mostowych i urządzenia ochronne przed sople lodu.

Artykuł 11

1. Czynności określone w artykule 2 punkt 4 dotyczącej granicznych obiektów mostowych wykonuje się zgodnie z przepisami prawa krajowego tej Umawiającej się Strony, której właściwy podmiot jest zobowiązany do utrzymania danego granicznego obiektu mostowego.

4. Zahlungen und Zahlungsbedingungen,
5. Grundsätzen für die Abnahme der Bauleistungen,
6. Übergabe und Übernahme der Grenzbrücke.

(3) Die zuständigen Stellen sind verpflichtet, den Arbeitsgruppen die notwendigen Unterlagen vorzulegen, um die Beschlüsse der Projektgruppe vorzubereiten.

(4) Jede Arbeitsgruppe kann zu den Sitzungen der Projektgruppe Experten einladen.

(5) Die Projektgruppe fasst ihre Beschlüsse in gegenseitigem Einvernehmen.

Artikel 9

Die Errichtung von Grenzabfertigungsanlagen und der damit zusammenhängende Bau funktionsfähiger Einrichtungen an den Straßengrenzübergängen wird von den Vertragsparteien auf der Grundlage des am 29. Juli 1992 unterzeichneten Abkommens zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland über Erleichterungen der Grenzabfertigung gesondert geregelt.

Abschnitt 3

Erhaltung von Grenzbrücken

Artikel 10

(1) Gegenstand dieses Abschnitts ist die Erhaltung der Grenzbrücken sowie der zugehörigen Anlagen im Zuge von Straßen im Sinne von Artikel 2 Nummer 1 in einem standsicheren, verkehrssicheren und mangelfreien Zustand.

(2) Die Erhaltung bestehender Grenzbrücken obliegt der zuständigen Stelle gemäß der Anlage B. Die Erhaltung der nach diesem Abkommen gemäß Anlage A gebauten Grenzbrücken obliegt der bauausführenden Seite.

(3) Zu erhalten sind insbesondere die Tragwerk-Konstruktionen, die Fahrbahnen sowie die Geh- und Radwege auf den Grenzbrücken, Widerlager, Pfeiler, Brückengeländer, Fahrbahnübergänge, Lager, Besichtigungseinrichtungen, Entwässerungs- und Beleuchtungsanlagen, Verkehrszeichen, Verkehrssicherungsanlagen sowie die Absturzsicherungen auf den Grenzbrücken und die Sicherungseinrichtungen gegen Eisgang.

Artikel 11

(1) Die in Artikel 2 Nummer 4 genannten Tätigkeiten bezüglich der Grenzbrücken werden nach dem innerstaatlichen Recht der Vertragspartei durchgeführt, deren zuständiger Stelle die Erhaltung der jeweiligen Grenzbrücke obliegt.

2. Utrzymanie urządzeń należących do granicznych obiektów mostowych jest obowiązkiem właściwego podmiotu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium państwowym te urządzenia się znajdują; prowadzone ono będzie na podstawie obowiązujących go przepisów.

3. Prace w ramach utrzymania na granicznych obiektach mostowych i należących do nich urządzeniach będą tak wykonywane, aby w możliwie najmniejszym stopniu utrudniały żeglugę na rzekach oraz ruch na granicznych obiektach mostowych i dojazdach do nich. Zapewnione będą odpowiednie warunki do odprowadzania fali powodziowej i spływającego lodu pod granicznymi obiektami mostowymi.

4. Decyzja o konieczności budowy nowego stałego oświetlenia granicznego obiektu mostowego lub zmian w istniejącym, ponoszenie kosztów oraz rodzaj i sposób instalacji będzie podejmowana przez właściwe podmioty w odrębnym porozumieniu.

5. Właściwy podmiot, do którego obowiązków należy utrzymanie granicznego obiektu mostowego z konstrukcjami drewnianymi, zapewni na nim odpowiedni sprzęt oraz urządzenia ochrony przeciwpożarowej.

Artykuł 12

Właściwy podmiot odpowiadający za utrzymanie granicznego obiektu mostowego i związane z tym bezpieczeństwo ruchu drogowego na całym granicznym obiekcie mostowym zwalnia właściwy podmiot drugiej Umawiającej się Strony od roszczeń osób trzecich.

Artykuł 13

W ciągu trzech miesięcy po wejściu niniejszej umowy w życie właściwie podmioty przeکاżą sobie znajdującą się w ich posiadaniu dokumentację granicznych obiektów mostowych i należących do nich urządzeń, które dotychczas były przez nie utrzymywane. Należą do niej zwłaszcza plany stanu istniejącego, obliczenia statyczne, obliczenia nośności, porozumienia i umowy z innymi jednostkami, protokoły kontroli oraz książki obiektów mostowych.

Artykuł 14

1. Umawiające się Strony będą się wzajemnie informować o zamiarze przeprowadzenia robót w ramach utrzymania na granicznych obiektach mostowych i należących do nich urządzeniach nie później niż trzy miesiące przed rozpoczęciem robót, o ile nie można uniknąć ograniczenia albo przejściowego wstrzymania ruchu drogowego.

2. O ile roboty wymienione w ustępie 1 nie spowodują utrudnień w ruchu drogowym, właściwe podmioty poinformują się nie później niż dwa tygodnie przed rozpoczęciem robót.

(2) Die Erhaltung der den Grenzbrücken zugehörigen Anlagen obliegt der zuständigen Stelle der Vertragspartei, auf deren Hoheitsgebiet sich diese Anlagen befinden; sie wird nach den bei ihr geltenden Vorschriften durchgeführt.

(3) Die Erhaltungsarbeiten auf den Grenzbrücken und an den zugehörigen Anlagen werden so ausgeführt, dass sie den Schiffsverkehr auf den Flüssen und den Verkehr auf den Grenzbrücken und deren Zufahrten so wenig wie möglich behindern. Es werden entsprechende Bedingungen für den Hochwasser- und Eisabfluss unter den Grenzbrücken gewährleistet.

(4) Die Entscheidung über die Notwendigkeit der Einrichtung einer neuen oder der Veränderung einer bestehenden Dauerbeleuchtung einer Grenzbrücke, die Kostentragung und die Art und Weise der Installation wird in einer gesonderten Vereinbarung zwischen den zuständigen Stellen getroffen.

(5) Die zuständige Stelle, der die Erhaltung einer Grenzbrücke mit Holzkonstruktion obliegt, stellt sicher, dass dort geeignete Brandschutzgeräte und Brandschutzanlagen vorhanden sind.

Artikel 12

Die zuständige Stelle, die für eine Grenzbrücke erhaltungspflichtig und damit für die Verkehrssicherungspflicht im gesamten Brückenbereich verantwortlich ist, stellt die jeweils betroffene zuständige Stelle der anderen Vertragspartei von Ansprüchen Dritter frei.

Artikel 13

Innerhalb von drei Monaten nach Inkrafttreten dieses Abkommens tauschen die jeweils zuständigen Stellen die in ihrem Besitz befindlichen Unterlagen über die Grenzbrücken und zugehörigen Anlagen, die bisher von ihnen erhalten wurden, aus. Dazu gehören insbesondere Bestandspläne, statische Berechnungen, Tragfähigkeitsberechnungen, Vereinbarungen und Verträge mit anderen Stellen, Prüfprotokolle sowie Bauwerksbücher.

Artikel 14

(1) Die Vertragsparteien informieren sich gegenseitig über die Absicht der Durchführung von Erhaltungsarbeiten an den Grenzbrücken und den zugehörigen Anlagen, spätestens drei Monate vor Beginn der Arbeiten, sofern eine Einschränkung oder eine vorübergehende Einstellung des Straßenverkehrs unvermeidbar ist.

(2) Sofern die in Absatz 1 genannten Arbeiten den Straßenverkehr nicht beeinträchtigen, informieren sich die zuständigen Stellen spätestens zwei Wochen vor Beginn der Arbeiten.

3. Każda z Umawiających się Stron zapewni, by jej organy graniczne i celne były niezwłocznie informowane o przygotowaniu i rozpoczęciu robót związanych z utrzymaniem granicznych obiektów mostowych i należących do nich urządzeń.

Artykuł 15

Wszystkie koszty utrzymania granicznych obiektów mostowych i należących do nich urządzeń ponoszą właściwe podmioty zobowiązane do ich utrzymania.

Artykuł 16

1. Co pięć lat przedstawiciele właściwych podmiotów przeprowadzają wspólne przeglądy stanu technicznego każdego granicznego obiektu mostowego i należących do niego urządzeń.

2. Poza wspólnymi przeglądami stanu technicznego przedstawiciele właściwych podmiotów przeprowadzają oddzielne przeglądy utrzymywanych przez siebie granicznych obiektów mostowych zgodnie z prawem krajowym. Właściwe podmioty przekażą sobie wyniki oddzielnych przeglądów na dwa tygodnie przed uzgodnionymi wspólnymi przeglądami stanu technicznego granicznych obiektów mostowych.

3. Właściwy podmiot, który utrzymuje graniczny obiekt mostowy, zarządza wspólny przegląd stanu technicznego, sporządza z niego protokół i przekazuje go niezwłocznie właściwemu podmiotowi drugiej Umawiającej się Strony.

4. Wspólne przeglądy stanu technicznego muszą być przeprowadzone również w szczególnych przypadkach, na przykład z powodu wyjątkowo wysokiego stanu wody, spływu lodu, uderzenia statku lub w innych uzasadnionych przypadkach. Do przygotowania i przeprowadzenia takich przeglądów zobowiązany jest właściwy podmiot, który ma obowiązek utrzymania granicznego obiektu mostowego.

Artykuł 17

W przypadku gdy powinny być wymienione głównie części nośne granicznego obiektu mostowego (dźwigary główne, filary, przyczółki, posadowienie) lub gdy graniczny obiekt mostowy powinien być przebudowany (np. poszerzony lub wzmocniony w celu przywrócenia nośności projektowej lub jej podwyższenia), konieczne jest zawarcie odrębnego porozumienia.

Rozdział IV

Postanowienia ogólne

Artykuł 18

1. Obywatele Państw obu Umawiających się Stron zatrudnieni przy budowie, utrzymaniu i kontroli granicznych obiektów mostowych, jak również wszystkie inne osoby uczestniczące w wymienionych

(3) Jede Vertragspartei gewährleistet, dass ihre Grenz- und Zollbehörden über die Vorbereitung und den Beginn der Erhaltungsarbeiten an den Grenzbrücken und den zugehörigen Anlagen unverzüglich informiert werden.

Artikel 15

Sämtliche Kosten für die Erhaltung von Grenzbrücken und den zugehörigen Anlagen tragen die zuständigen Stellen, denen die Erhaltung obliegt.

Artikel 16

(1) Im Abstand von jeweils fünf Jahren führen die Vertreter der zuständigen Stellen an jeder Grenzbrücke und den zugehörigen Anlagen gemeinsame Zustandskontrollen durch.

(2) Außer diesen gemeinsamen Zustandskontrollen führen die Vertreter der zuständigen Stellen an den von ihnen zu erhaltenden Grenzbrücken getrennte Kontrollen gemäß der im eigenen Staat geltenden Vorschriften durch. Die zuständigen Stellen übergeben die Ergebnisse der getrennten Kontrollen zwei Wochen vor den vereinbarten gemeinsamen Zustandskontrollen der Grenzbrücken.

(3) Die zuständige Stelle, die für die Grenzbrücke erhaltungspflichtig ist, veranlasst die gemeinsame Zustandskontrolle, fertigt eine Niederschrift an und übergibt diese unverzüglich der zuständigen Stelle der anderen Vertragspartei.

(4) Aus besonderen Anlässen, zum Beispiel bei ungewöhnlichem Hochwasser, Eisgang, Schiffsstoß oder in anderen begründeten Fällen, müssen ebenfalls gemeinsame Zustandskontrollen durchgeführt werden. Zur Vorbereitung und zur Durchführung solcher Zustandskontrollen ist die zuständige Stelle verpflichtet, der die Erhaltungspflicht für die jeweilige Grenzbrücke obliegt.

Artikel 17

Sollten die Haupttragwerksteile einer Grenzbrücke (Hauptträger, Pfeiler, Widerlager, Gründung) ersetzt werden oder soll eine Grenzbrücke umgebaut werden (zum Beispiel Verbreiterung, Verstärkung zur Wiederherstellung oder Erhöhung der projektierten Tragfähigkeit), ist es notwendig, eine gesonderte Vereinbarung zu schließen.

Abschnitt 4

Allgemeine Bestimmungen

Artikel 18

(1) Die beim Bau, der Erhaltung und der Kontrolle der Grenzbrücken beteiligten Angehörigen der Staaten beider Vertragsparteien wie auch alle anderen an den vorgenannten Tätigkeiten beteiligten Personen,

czynnościach, które nie podlegają obowiązkowi posiadania wizy w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Federalnej Niemiec ani w żadnym z państw członkowskich Unii Europejskiej, przy wykonywaniu zadań zgodnie z niniejszą umową mogą przekraczać granicę państwową w rejonie granicznych obiektów mostowych i placów budowy oraz przebywać bez zezwolenia na pobyt na części granicznych obiektów mostowych i placach budowy, które znajdują się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, jeśli posiadają przy sobie ważny i uznany przez Umawiającą się Stronę dokument uprawniający do przekraczania granicy państwowej. W celu wykonania wyżej wymienionych zadań obywatele innych państw mogą przekraczać granicę państwową w rejonie granicznych obiektów mostowych i placów budowy oraz przebywać na części granicznych obiektów mostowych i placach budowy, które znajdują się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, jeśli posiadają przy sobie dokumenty i zezwolenia wymagane zgodnie z prawem Umawiających się Stron.

2. Osoby zatrudnione na budowie granicznego obiektu mostowego podlegają polskim przepisom prawnym o udzielaniu zezwoleń na pracę zagranicznym pracownikom, jeśli wykonanie budowy jest obowiązkiem Strony polskiej; podlegają one niemieckim przepisom prawnym o udzielaniu zezwoleń na pracę zagranicznym pracownikom, jeśli wykonanie budowy jest obowiązkiem Strony niemieckiej. Stosuje się to niezależnie od tego, czy roboty są wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czy na terytorium Republiki Federalnej Niemiec. Osoby, które planują i realizują utrzymanie granicznych obiektów mostowych oraz wykonują związane z tym kontrole, nie muszą mieć zezwoleń na pracę drugiego Państwa, na terytorium którego mogą wkroczyć zgodnie z ustępem 1.

3. Umawiające się Strony zobowiązują się do przyjmowania bez formalności w każdym czasie osób, które znalazły się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony w oparciu o niniejszą umowę i naruszyły postanowienia niniejszej umowy lub przebywają tam bezprawnie.

4. Szczegółowe zagadnienia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i porządku w rejonie granicznych obiektów mostowych zostaną uregulowane przez właściwe miejscowe organy graniczne i właściwe lokalne organy policyjne we wzajemnym porozumieniu.

Artykuł 19

1. Dla dostaw towarów i usług, które dokonywane są w związku z budową albo utrzymaniem granicznych obiektów mostowych, stosuje się niemieckie prawo dotyczące podatku obrotowego, jeśli właściwy podmiot realizujący budowę albo utrzymanie ma siedzibę w Republice Federalnej Niemiec. Od obrotów tych nie będzie pobierany polski podatek od towarów i usług.

die weder in der Republik Polen noch in der Bundesrepublik Deutschland noch in einem der Mitgliedstaaten der Europäischen Union der Visumpflicht unterliegen, dürfen zur Wahrnehmung der Aufgaben nach diesem Vertrag die Staatsgrenze im Bereich der Grenzbrücken und der Baustellen überschreiten und sich auf dem Teil der Grenzbrücken und der Baustellen aufhalten, der auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei liegt, ohne dass sie dafür einer Aufenthaltsgenehmigung bedürfen, wenn sie ein gültiges und von den Vertragsparteien anerkanntes Dokument mit sich führen, welches zum Überschreiten der Staatsgrenze berechtigt. Staatsangehörige anderer Staaten dürfen zur Wahrnehmung der oben genannten Aufgaben die Staatsgrenze im Bereich der Grenzbrücken und der Baustellen überschreiten und sich auf dem Teil der Grenzbrücken und der Baustellen aufhalten, der auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei liegt, wenn sie die nach dem Recht der Vertragsparteien erforderlichen Dokumente und Erlaubnisse mit sich führen.

(2) Die beim Bau einer Grenzbrücke beschäftigten Personen unterliegen den polnischen Rechtsvorschriften über die Erteilung einer Arbeitsgenehmigung an ausländische Arbeitnehmer, wenn der polnischen Seite die Bauausführung obliegt; sie unterliegen den deutschen Rechtsvorschriften über die Erteilung einer Arbeitsgenehmigung an ausländische Arbeitnehmer, wenn der deutschen Seite die Bauausführung obliegt. Das gilt unabhängig davon, ob die Arbeiten im Hoheitsgebiet der Republik Polen oder im Hoheitsgebiet der Bundesrepublik Deutschland ausgeführt werden. Personen, welche die Erhaltung von Grenzbrücken planen und durchführen und die damit zusammenhängenden Kontrollen ausüben, benötigen keine Arbeitsgenehmigung des anderen Staates, den sie nach Absatz 1 berechtigt betreten dürfen.

(3) Die Vertragsparteien verpflichten sich, Personen, die aufgrund dieses Vertrages in das Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei gelangt sind und die die Bestimmungen dieses Vertrages verletzt haben oder sich dort rechtswidrig aufhalten, jederzeit formlos zurückzunehmen.

(4) Einzelfragen zur Aufrechterhaltung der öffentlichen Sicherheit und Ordnung im Bereich der Grenzbrücken werden von den örtlich zuständigen Grenzbehörden und den jeweils örtlich zuständigen Polizeibehörden einvernehmlich geregelt.

Artikel 19

(1) Auf die Lieferungen von Gegenständen und die sonstigen Leistungen, die im Zusammenhang mit dem Bau oder der Erhaltung der Grenzbrücken bewirkt werden, ist das deutsche Umsatzsteuerrecht anzuwenden, wenn die mit der Bauausführung oder der Erhaltung betraute zuständige Stelle ihren Sitz in der Bundesrepublik Deutschland hat. Für diese Umsätze wird keine polnische Waren- und Dienstleistungssteuer erhoben.

2. Dla dostaw towarów i usług, które dokonywane są w związku z budową albo utrzymaniem granicznych obiektów mostowych, stosuje się polskie przepisy o podatku od towarów i usług, jeśli właściwy podmiot realizujący budowę albo utrzymanie ma swoją siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej. Od obrotów tych nie będzie pobierany niemiecki podatek obrotowy.

3. Sprzęt, narzędzia, urządzenia, pojazdy i środki transportu używane do robót w ramach niniejszej umowy mogą być przywiezione czasowo z terytorium Państwa Umawiającej się Strony zobowiązanej do wykonania robót na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony z zastrzeżeniem, że zostaną one wywiezione po właściwym wykorzystaniu, najpóźniej w terminie, na jaki dokonano odprawy celnej czasowej. Towary przywiezione na tych warunkach w ramach przepisów drugiej Umawiającej się Strony są wolne od cła i opłat.

4. Za towary wwożone z terytorium Państwa jednej Umawiającej się Strony na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony nie będą pobierane opłaty związane z przywozem, z wyjątkiem cła, jeśli towary te będą wykorzystywane do budowy lub utrzymania granicznych obiektów mostowych. Postanowienie powyższe stosuje się do przypadków określonych w artykule 4 od czasu rozpoczęcia budowy. Postanowienia zdania 1 nie stosuje się przy wwozie towarów dla publicznych administracji budowlanych.

5. Towary potrzebne do budowy i utrzymania granicznych obiektów mostowych nie podlegają przy wwozie i wywozie żadnym zakazom i ograniczeniom.

6. Właściwe organy podatkowe i celne Umawiających się Stron będą się porozumiewać i przekazywać wzajemnie niezbędne informacje oraz udzielać pomocy przy stosowaniu obowiązujących ich przepisów prawnych i administracyjnych zgodnie z postanowieniami ustępów od 1 do 5. Przedstawiciele tych organów uprawnieni są do przebywania na placach budowy oraz granicznych obiektach mostowych i podejmowania tam działań w ramach postanowień ustępów od 1 do 5, które są określone w ich przepisach prawnych i administracyjnych.

7. Niniejsza umowa nie narusza postanowień Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodów i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 18 grudnia 1972 r., oraz Protokołu do tej umowy, podpisanego w Warszawie dnia 24 października 1979 r.

Artykuł 20

Przekazywanie i wykorzystywanie danych osobowych, zwanych dalej danymi, w ramach niniejszej umowy będzie się odbywało zgodnie z następującymi

(2) Auf die Lieferungen von Gegenständen und die sonstigen Leistungen, die im Zusammenhang mit dem Bau oder der Erhaltung der Grenzbrücken bewirkt werden, ist das polnische Waren- und Dienstleistungssteuerrecht anzuwenden, wenn die mit der Bauausführung oder der Erhaltung betraute zuständige Stelle ihren Sitz in der Republik Polen hat. Für diese Umsätze wird keine deutsche Umsatzsteuer erhoben.

(3) Geräte, Werkzeuge, Anlagen, Fahrzeuge und Transportmittel, die für Arbeiten im Rahmen dieses Abkommens genutzt werden, können aus dem Hoheitsgebiet der zur Arbeitsausführung verpflichteten Vertragspartei vorübergehend unter dem Vorbehalt in das Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei eingeführt werden, dass sie nach bestimmungsgemäßer Verwendung, spätestens bei Ablauf der bewilligten Verwendungsfrist, wieder auszuführen sind. Die unter diesen Bedingungen eingeführten Waren sind im Rahmen der Vorschriften der anderen Vertragspartei zoll- und abgabenfrei.

(4) Für Waren, die aus dem Hoheitsgebiet einer Vertragspartei in das Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei eingeführt werden, werden mit Ausnahme von Zöllen keine Einfuhrabgaben erhoben, soweit die Waren zum Bau und zur Erhaltung der Grenzbrücken verwendet werden. Dies gilt in den Fällen des Artikels 4 von Baubeginn an. Die Bestimmungen des Satzes 1 gelten nicht bei der Einfuhr von Waren für die öffentlichen Bauverwaltungen.

(5) Die zum Bau und zur Erhaltung von Grenzbrücken erforderlichen Waren unterliegen bei ihrer Einfuhr und Ausfuhr keinen Verboten und Beschränkungen.

(6) Die zuständigen Steuer- und Zollbehörden der Vertragsparteien verständigen sich und leisten einander jede notwendige Information und Unterstützung bei der Anwendung ihrer Rechts- und Verwaltungsvorschriften im Rahmen der Bestimmungen der Absätze 1 bis 5. Vertreter dieser Behörden sind berechtigt, sich auf den Baustellen und auf den Grenzbrücken aufzuhalten und dort die Maßnahmen im Rahmen der Bestimmungen der Absätze 1 bis 5 zu treffen, die in ihren Rechts- und Verwaltungsvorschriften vorgesehen sind.

(7) Unberührt bleiben das Abkommen vom 18. Dezember 1972 zwischen der Volksrepublik Polen und der Bundesrepublik Deutschland zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiet der Steuern vom Einkommen und vom Vermögen sowie das Protokoll vom 24. Oktober 1979 zu diesem Abkommen.

Artikel 20

Unter Beachtung des nationalen Rechts jeder Vertragspartei erfolgen Übermittlung und Verwendung von personenbezogenen Daten, im weiteren Daten

postanowieniami przy uwzględnieniu prawa krajowego każdej z Umawiających się Stron:

- 1) Podmiot otrzymujący, na wniosek podmiotu przekazującego drugiej Umawiającej się Strony, informuje go o wykorzystaniu przekazanych danych i osiągniętych w rezultacie tego wyników.
- 2) Wykorzystywanie danych przez otrzymującego dozwolone jest tylko dla celów określonych w niniejszej umowie i na warunkach podanych przez podmiot przekazujący. Ponadto ich wykorzystanie dozwolone jest dla zapobiegania poważnym przestępstwom i dla ich ścigania oraz w celu ochrony przed poważnymi zagrożeniami bezpieczeństwa publicznego.
- 3) Podmiot przekazujący ma obowiązek zwracać uwagę na prawidłowość przekazywanych danych oraz konieczność i zakres ich przekazania odpowiednio do ustalonego celu. Należy przy tym uwzględniać obowiązujące zakazy udostępniania danych obowiązujące w prawie krajowym. Nie przekazuje się danych, gdy przekazujący podmiot ma podstawy przypuszczać, że byłoby to sprzeczne z celem prawa krajowego lub naruszyłoby to chronione interesy zainteresowanych osób. Jeśli okaże się, że zostały przekazane niewłaściwe dane lub dane, których nie wolno przekazywać, należy o tym niezwłocznie poinformować odbiorcę. Jest on zobowiązany poprawić je lub zniszczyć.
- 4) Na wniosek zainteresowanej osoby należy ją poinformować o posiadanych danych, które jej dotyczą, oraz o przewidywanym celu ich wykorzystania. Można odmówić udzielenia takiej informacji, jeśli interes państwowy związany z nieudzieleniem informacji przeważa nad interesem wnioskodawcy. Poza tym prawo zainteresowanej osoby do otrzymania informacji zgodne jest z prawem krajowym Umawiających się Stron, na których terenie państwowym informacja jest wnioskowana.
- 5) Podmiot przekazujący przy przekazywaniu danych podaje przewidziane w prawie krajowym terminy ich przechowywania, po upływie których muszą one być zniszczone. Niezależnie od tych terminów należy zniszczyć przekazane dane, gdy nie są one już potrzebne do celu, dla którego zostały przekazane.
- 6) Podmiot przekazujący i otrzymujący zapewniają właściwe przekazywanie i przyjmowanie danych.
- 7) Podmiot przekazujący i otrzymujący mają obowiązek chronić skutecznie przekazane dane przed nieuprawnionym dostępem do nich, nieuprawnioną ich zmianą i nieuprawnionym ich ogłoszeniem.

genannt, im Rahmen dieses Abkommens nach Maßgabe folgender Bestimmungen:

1. Die empfangende Stelle unterrichtet die übermittelnde Stelle der anderen Vertragspartei auf Ersuchen über die Verwendung der übermittelten Daten und über die dadurch erzielten Ergebnisse.
2. Die Verwendung der Daten durch den Empfänger ist nur zu den in diesem Abkommen bezeichneten Zwecken und zu den durch die übermittelnde Stelle vorgegebenen Bedingungen zulässig. Die Verwendung ist darüber hinaus zulässig zur Verhütung und Verfolgung von Straftaten von erheblicher Bedeutung sowie zum Zwecke der Abwehr von erheblichen Gefahren für die öffentliche Sicherheit.
3. Die übermittelnde Stelle ist verpflichtet, auf die Richtigkeit der zu übermittelnden Daten sowie auf die Erforderlichkeit und Verhältnismäßigkeit in Bezug auf den mit der Übermittlung verfolgten Zweck zu achten. Dabei sind die nach dem jeweiligen innerstaatlichen Recht geltenden Übermittlungsverbote zu beachten. Die Übermittlung der Daten unterbleibt, wenn die übermittelnde Stelle Grund zur Annahme hat, dass dadurch gegen den Zweck eines innerstaatlichen Gesetzes verstoßen würde oder schutzwürdige Interessen der betroffenen Personen beeinträchtigt würden. Erweist sich, dass unrichtige Daten oder Daten, die nicht übermittelt werden durften, übermittelt worden sind, so ist dies dem Empfänger unverzüglich mitzuteilen. Er ist verpflichtet, die Berichtigung oder Vernichtung vorzunehmen.
4. Dem Betroffenen ist auf Antrag über die zu seiner Person vorhandenen Daten sowie über ihren vorgesehenen Verwendungszweck Auskunft zu erteilen. Die Erteilung einer solchen Auskunft kann verweigert werden, wenn das Interesse des Staates, die Auskunft nicht zu erteilen, das Interesse des Antragstellers überwiegt. Im Übrigen richtet sich das Recht des Betroffenen auf Auskunftserteilung nach dem innerstaatlichen Recht der Vertragspartei, in deren Hoheitsgebiet die Auskunft beantragt wird.
5. Die übermittelnde Stelle weist bei der Übermittlung der Daten auf die nach ihrem nationalen Recht vorgesehenen Fristen für die Aufbewahrung dieser Daten hin, nach deren Ablauf sie gelöscht werden müssten. Unabhängig von diesen Fristen sind die übermittelten Daten zu löschen, sobald sie für den Zweck, für den sie übermittelt worden sind, nicht mehr erforderlich sind.
6. Die übermittelnde und die empfangende Stelle stellen sicher, dass die Übermittlung und der Empfang der Daten aktenkundig gemacht wird.
7. Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die übermittelten Daten wirksam gegen unbefugten Zugang, unbefugte Veränderung und unbefugte Bekanntgabe zu schützen.

Artykuł 21

1. Tworzy się polsko-niemiecką Komisję Mieszaną, która jest stałym organem odpowiedzialnym za zapewnienie stosowania zasady parytetu przy budowie granicznych obiektów mostowych i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych i przestrzeganie postanowień niniejszej umowy. Przedstawia ona Umawiającym się Stronom propozycje w tym zakresie.

2. Komisja Mieszana składa się z polskiej i niemieckiej grupy roboczej, których przewodniczącymi i członków wyznaczają Umawiające się Strony po podpisaniu umowy. Wśród członków każdej grupy roboczej powinien być przedstawiciel ministerstwa właściwego do spraw transportu oraz Straży Granicznej Umawiających się Stron. Przewodniczącymi grup roboczych będą przedstawiciele ministerstw właściwych do spraw transportu Umawiających się Stron.

3. Przewodniczący każdej grupy roboczej może zwołać posiedzenie Komisji Mieszanej pod swym przewodnictwem, występując z wnioskiem do przewodniczącego drugiej grupy roboczej. Posiedzenie musi się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca po otrzymaniu tego wniosku.

4. Przy stosowaniu zasady parytetu należy uwzględnić w miarę możliwości, by stosunek budowanych i utrzymywanych granicznych obiektów mostowych przez każdą z Umawiających się Stron odpowiadał stosunkowi powierzchni obiektów mostowych na terytorium każdego Państwa.

5. Każda grupa robocza w Komisji Mieszanej może wnieść o przedstawienie dokumentów przez właściwy podmiot drugiej Umawiającej się Strony, które uważa za niezbędne w celu przygotowania propozycji Komisji Mieszanej.

6. Każda grupa robocza może zapraszać ekspertów na posiedzenia Komisji Mieszanej.

7. Komisja Mieszana przyjmuje propozycje we wzajemnym porozumieniu.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Artykuł 22

1. W odstępie od artykułu 18 ustęp 2 umowy, polscy pracownicy mogą być dopuszczeni bez zezwoleń na pracę do budowy granicznego obiektu mostowego pomiędzy Radomierzycami i Hagenwerder, za którego budowę odpowiada Strona niemiecka. Zatrudnienie polskich pracowników uwarunkowane jest uzyskaniem przed rozpoczęciem robót pisemnego potwierdzenia z Krajowego Urzędu Pracy Saksonii o zwolnieniu od obowiązku uzyskania zezwoleń na pracę. W tym celu należy przekazać Krajowemu Urzędowi Pracy Saksonii wymagane dane o przedsiębiorstwie, które ma otrzymać zlecenie od właściwego

Artikel 21

(1) Es wird eine polnisch-deutsche Gemischte Kommission gebildet, der als ständiger Einrichtung insbesondere die Aufgabe obliegt, die Anwendung des Grundsatzes der Parität jeweils für den Bau der Grenzbrücken und die Erhaltung der Grenzbrücken sowie die Einhaltung der Bestimmungen dieses Abkommens sicherzustellen. Sie unterbreitet hierfür den Vertragsparteien Vorschläge.

(2) Die Gemischte Kommission besteht aus einer polnischen und einer deutschen Arbeitsgruppe, deren Leiter und weitere Mitglieder die Vertragsparteien nach Unterzeichnung des Abkommens benennen. Zu den Mitgliedern jeder Arbeitsgruppe soll ein Vertreter des für Verkehr zuständigen Ministeriums und des Grenzschutzes der Vertragsparteien gehören. Leiter der Arbeitsgruppe sind jeweils die Vertreter des für Verkehr zuständigen Ministeriums der Vertragsparteien.

(3) Der Leiter einer Arbeitsgruppe kann die Gemischte Kommission durch Ersuchen an den Leiter der anderen Arbeitsgruppe zu einer Sitzung unter seinem Vorsitz einberufen. Die Sitzung muss spätestens innerhalb eines Monats nach Zugang dieses Ersuchens stattfinden.

(4) Bei der Anwendung des Grundsatzes der Parität soll so weit wie möglich berücksichtigt werden, dass das Verhältnis der von jeder Vertragspartei jeweils zu bauenden und zu erhaltenden Grenzbrücken dem Verhältnis der diesbezüglichen Brückenflächen auf den jeweiligen Hoheitsgebieten entsprechen soll.

(5) Jede Arbeitsgruppe in der Gemischten Kommission kann sich von der zuständigen Stelle der anderen Vertragspartei die Unterlagen vorlegen lassen, die sie für notwendig erachtet, um Vorschläge der Gemischten Kommission vorzubereiten.

(6) Jede Arbeitsgruppe kann zu den Sitzungen der Gemischten Kommission Experten einladen.

(7) Die Gemischte Kommission fasst ihre Vorschläge in gegenseitigem Einvernehmen.

Abschnitt 5

Schlussbestimmungen

Artikel 22

(1) Abweichend vom Artikel 18 Absatz 2 können polnische Arbeitnehmer zum Grenzbrückenbau Hagenwerder/Radmeritz (Radomierzyce), der in Verantwortung der deutschen Seite durchgeführt wird, arbeitsgenehmigungsfrei zugelassen werden. Die Beschäftigung der polnischen Arbeitnehmer setzt voraus, dass das Landesarbeitsamt Sachsen die Arbeitsgenehmigungsfreiheit vor der Arbeitsaufnahme schriftlich bestätigt. Dazu sind dem Landesarbeitsamt Sachsen die erforderlichen Angaben über das Unternehmen, das den Auftrag von der zuständigen Stelle erhalten soll, die einzusetzenden Mitarbei-

podmiotu, o przewidywanych do zatrudnienia pracowników oraz okresie zatrudnienia na budowie.

2. Ponadto stosuje się odpowiednie przepisy prawne, na przykład postanowienia ustawy o wymaganych warunkach pracy w odniesieniu do usług transgranicznych zgodnie z niemiecką ustawą o pracownikach wysłanych z dnia 26 lutego 1996 r. w obowiązującym brzmieniu. Przedsiębiorstwo musi między innymi zgłosić Krajowemu Urzędowi Pracy Saksonii rozpoczęcie robót.

Artykuł 23

1. Postanowienia niniejszej umowy będą stosowane także wówczas, gdy jeden z granicznych obiektów mostowych wymienionych w załączniku A lub B znajduje się w Rzeczypospolitej Polskiej w ciągu drogi krajowej albo w Republice Federalnej Niemiec w ciągu drogi federalnej.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się także wówczas, gdy ze względu na prawne przekwalifikowanie drogi jeden z granicznych obiektów mostowych wymienionych w załączniku A lub B znajduje się w Rzeczypospolitej Polskiej w ciągu drogi krajowej i w Republice Federalnej Niemiec w ciągu drogi federalnej, o ile uprzednio zostało zawarte porozumienie.

Artykuł 24

Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą rozstrzygane na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 25

1. Niniejsza umowa jest zawarta na czas nieokreślony.

2. Zmiany i uzupełnienia załączników do niniejszej umowy będą dokonywane na drodze wymiany not dyplomatycznych.

Artykuł 26

Od dnia wejścia w życie niniejszej umowy do granicznych obiektów mostowych wymienionych w załącznikach do niniejszej umowy nie będzie się stosowało postanowień Porozumienia między Ministerstwem Komunikacji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Ministerstwem Komunikacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie utrzymania granicznych mostów drogowych na polsko-niemieckiej granicy państwowej, sporządzonego w Berlinie dnia 17 stycznia 1958 r.

Artykuł 27

1. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia, w którym Umawiające się Strony poinformują się w drodze wymiany not o spełnieniu krajowych wymogów dotyczących jej wejścia w życie. Decyduje dzień otrzymania ostatniej noty.

ter sowie den Zeitraum des Einsatzes auf der Baustelle zu übermitteln.

(2) Im Übrigen finden die einschlägigen Rechtsvorschriften Anwendung, zum Beispiel die Regelungen des Gesetzes über zwingende Arbeitsbedingungen bei grenzüberschreitenden Dienstleistungen gemäß deutschem Arbeitnehmer-Entsendegesetz (AEntG) vom 26. Februar 1996 in seiner jeweiligen Fassung. Dabei muss das Unternehmen unter anderem die Arbeitsaufnahme dem Landesarbeitsamt Sachsen anzeigen.

Artikel 23

(1) Die Bestimmungen dieses Abkommens werden auch dann angewandt, wenn eine der in den Anlagen A oder B genannten Grenzbrücken entweder in der Republik Polen im Zuge einer Landesstraße oder in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge einer Bundesfernstraße geführt wird.

(2) Absatz 1 gilt auch dann, wenn aufgrund rechtsbeständiger Umstufung der Straße eine der in den Anlagen A oder B genannten Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge einer Landesstraße und in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge einer Bundesfernstraße geführt wird, sofern vorher eine Vereinbarung geschlossen worden ist.

Artikel 24

Meinungsverschiedenheiten über die Auslegung oder Anwendung dieses Abkommens werden auf diplomatischem Wege gelöst.

Artikel 25

(1) Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen.

(2) Änderungen und Ergänzungen der Anlagen zu diesem Abkommen werden im Wege eines diplomatischen Notenwechsels durchgeführt.

Artikel 26

Die Bestimmungen der Vereinbarung zwischen dem Ministerium für Verkehrswesen der Volksrepublik Polen und dem Ministerium für Verkehrswesen der Deutschen Demokratischen Republik über die Unterhaltung der Grenzstraßenbrücken an der polnisch-deutschen Staatsgrenze, ausgefertigt in Berlin am 17. Januar 1958, werden ab dem Tag des Inkrafttretens dieses Abkommens auf die in den Anlagen genannten Grenzbrücken nicht mehr angewandt.

Artikel 27

(1) Dieses Abkommen tritt 30 Tage nach dem Tag in Kraft, an dem die Vertragsparteien einander notifiziert haben, dass die innerstaatlichen Voraussetzungen für das Inkrafttreten erfüllt sind. Maßgebend ist der Tag des Eingangs der letzten Notifikation.

2. W celu jak najszybszego otwarcia granicznych obiektów mostowych oraz poprawy stanu utrzymania granicznych obiektów mostowych postanowienia niniejszej umowy będą stosowane od dnia jej podpisania przed jej wejściem w życie, o ile jest to zgodnie z prawem wewnętrznym Umawiających się Stron.

Sporządzono we Frankfurcie nad Odrą dnia 21 listopada 2000 r., w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

(2) Zum Zwecke einer frühestmöglichen Inbetriebnahme der Grenzbrücken sowie einer Verbesserung des Erhaltungszustands der Grenzbrücken werden die Bestimmungen dieses Abkommens bereits ab dem Tag seiner Unterzeichnung und damit noch vor seinem Inkrafttreten nach Maßgabe des jeweiligen innerstaatlichen Rechts angewandt.

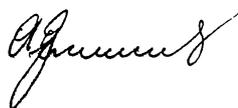
Geschehen zu Frankfurt (Oder) am 21. November 2000 in zwei Urschriften, jede in polnischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

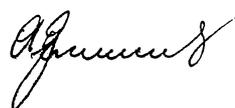
Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej
Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Republiki Federalnej
Niemiec

Für die Regierung der
Republik
Polen

Für die Regierung der
Bundesrepublik
Deutschland

Załącznik A

do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych

Zgodnie z artykułem 1 ustęp 2 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych niniejszy załącznik stanowi część składową wymienionej umowy. Ma on następującą treść:

1. Strona niemiecka ma obowiązek budowy następujących granicznych obiektów mostowych:
  - a) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 167+230, pomiędzy Radomierzycami i Hagenwerder,
  - b) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 151+670, pomiędzy Zgorzelcem i Goerlitz,
  - c) graniczny obiekt mostowy na cieku Kanał Torfowy pomiędzy Świnoujściem i Garz.
2. Strona polska ma obowiązek budowy następujących granicznych obiektów mostowych:
  - a) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 47+500, pomiędzy Zasiakami i Forst,

Anlage A

zum Abkommen zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen

Nach Artikel 1 Absatz 2 des Abkommens zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen, ist diese Anlage Bestandteil des genannten Abkommens. Sie hat folgenden Inhalt:

1. Der deutschen Seite obliegt die Bauausführung folgender Grenzbrücken:
  - a) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Hagenwerder und Radmeritz (Radomierzycy) bei Stromkilometer 167+230,
  - b) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Görlitz und Zgorzelec bei Stromkilometer 151+670,
  - c) Grenzbrücke über den Torfkanal zwischen Garz und Swinemünde (Świnoujście).
2. Der polnischen Seite obliegt die Bauausführung folgender Grenzbrücken:
  - a) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Forst und Skaren (Zasiaki) bei Stromkilometer 47+500,

b) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 81+970, pomiędzy Łęknicą i Krauschwitz,

c) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 134+930, pomiędzy Pieńskiem i Deschka.

b) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Krauschwitz und Lugnitz (Leknica) bei Stromkilometer 81+970,

c) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Deschka und Penzig (Piensk) bei Stromkilometer 134+930.

Załącznik B

do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych

Zgodnie z artykułem 1 ustęp 2 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych, w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych niniejszy załącznik stanowi część składową wymienionej umowy. Ma on następującą treść:

1. Strona niemiecka ma obowiązek utrzymania następujących granicznych obiektów mostowych:

a) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 100+850, pomiędzy Przewozem i Podrosche.

2. Strona polska ma obowiązek utrzymania następujących granicznych obiektów mostowych:

a) graniczny obiekt mostowy na Nysie w km 176+090, pomiędzy Krzewiną Zgorzelecką i Ostritz.

Anlage B

zum Abkommen zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen

Nach Artikel 1 Absatz 2 des Abkommens zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Landesstraßen, in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen, ist diese Anlage Bestandteil des genannten Abkommens. Sie hat folgenden Inhalt:

1. Der deutschen Seite obliegt die Erhaltung folgender Grenzbrücken:

a) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Podrosche und Priebus (Przewoz) bei Stromkilometer 100+850.

2. Der polnischen Seite obliegt die Erhaltung folgender Grenzbrücken:

a) Grenzbrücke über die Neiße zwischen Ostritz und Grunau (Krzewina Zgorzelecka) bei Stromkilometer 176+090.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,

— jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,

— będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 31 grudnia 2002 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*